

Сваке редакције и админ.
Космајска ул. бр. 22.

Писма се дају у админист.
— Цена утврђена —

Исплаћена се писма не
дамају. Рукописи се не
враћају.

Листа, рукописе, новац
и остало што се односи
на лист, слати власнику
листа

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Адреса за телеграме:

„СТРАЖА“ — БЕОГРАД
Претплата за Србију
на пошти:
на годину дин. 12.—
шест месеци „ 6.—
три месеца „ 3.—
један месец „ 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:

на годину дин. 30.—
шест месеци „ 15.—
три месеца „ 7.50

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Руси у Ердељу

Припреме код Беле Цркве и Панчева

БУКУРЕШТ, 31. децембра

Поводом уласка руске војске у Ердељ „Виторул“ доноси ово важно саопштење:

Руси су одустали од свога ранијег плана да се преко Карпата спусте у мађарску равницу и да се упуте на Пешту. После једне упорне борбе у Буковини Руси су успели да потуку аустријску војску и да уђу у Ердељ. Мађарске трупе, које су гарнизонирале по разним местима у Ердељу, повукле се, дубље у земљу. У овдашњим војним круговима држе да аустријска војска, судећи по припремама на терену Бела Црква — Панчево, неће давати нигде отпора већ ће прву борбу примити код Беле Цркве. Изгубили овде борбу (што је сигурно) другу ће примити код Панчева, које је претворено у утврђење првога реда.

Влада мишљење да ће Руси за десет дана доћи код Беле Цркве.

Из Румуније

— ОД НАШЕГ СТАЛНОГ ДОПИСНИКА —

БУКУРЕШТ, 31. дец.

Улазак руске војске у Ердељ и зазвао је овде огорчење против владе и владајућих кругова. Целокупна штампа осуђује владу што није ушла у акцију и што није пре Руса ушла у Ердељ, када су Руси обећавали Румунију сваку помоћ, па чак и оружани у случају да Румунија уђе у акцију. Данас, пак, после уласка Руса у Ердељ, увиђајући и трезвенији Румуни увиђају да је Ердељ пропао за Румунију и да га Руси после оноликог неуспешног утицања на Румунију, неће никако уступити Румунији!

Пред руским посланством приређене су бурне манифестације. Руски посланик одговорио је на поздрав једног студента и топлим речју за благодарност се на видним знацима симпатија: „руски народ везују ратне успомене из прошлости. Ми ћемо се увек сећати оних лепих тренутака када су наши војници предвођени нашим краљем

показали онако сјајне резултате. Било је тренутака када су односи мало и охладили, али то је било само на дипломатском пољу, иначе широка руска душа није могла никада да заборави услуге учињене од стране Румуније. Симпатије руског народа су и данас на страни румунског народа и ја мислим да није далеко онај час када ћемо се ваћи загрљени и збратимљени у једном истом колу и на једном истом послу!“

Последње речи руског посланика примљене су са френетичким одушевљењем и непрекидне масе стајале су још дуго пред зградом посланства и манифестације. Зграде у којима се воде немачко и аустроугарско посланство биле су опкољене жандармеријом. Међутим, манифестанти нису ни покушавали да демонстрирају, већ су у реду дошли пред зграду министарства иностраних дела, где се баш тог тренутка држала ми-

нистарска седница. Назван од народа појавио се на балкану Братијану, који је на говор једног угледног грађана рекао: „Браћо, ја разумем ваш бол, зато што је то бол и мој и мојих другова у кабинету. Верујте ми да никада нисам смео са ума интересе наше нити наше идеале. Ја вас молим да имате поверење у мене и моје другове.“

Озбиљност времена у коме се налазимо тражи да смо груписани да смо збијени у једну непробојну фалангу и да задахнута једним истим жељама истим ид јама будемо спремни да сваког тренутка жртвујемо за своју милу отаџбину све па и животе! Живео румунски народ!

Живео! Живео! дочекао је одушевљено народ и пошто је отпевана химна манифестанти су се разишли.

Један мој пријатељ који зна да сам ваш дописник рекао ми је:

Пишите у Србију, да је Румунија проговорила и да је румунска влада већ једном увидела да се против народа не може борити! Ја сам прихватио његов предлог.

В. Д.

Епиграм

Због силне флоте своје,
Фрања је био увек горд;
А „Радечки“ сила оклопача!!!
Сад је — подводни брод...
Ђ-ца.

Са наших железница

— Пажња надлежнима —

Нигде се на свету путници толико не малтретирају као на нашим железницама. Ко год пође на пут макар и до најближега места тај треба да се спреми да искуса све живице или да се побије бар са десеторицом башибозука по железничким станицама и канцеларијама.

Нити се зна кад долазе возови, нити се зна кад одлазе возови. Нијад, донекле је и разумљиво што у овим приликама саобраћај није уредан, и што возови не долазе и не долазе у једно исто доба сваког дана. Али оно што се не да размислити и не да опростити, то је крајња непредусретљивост оних дџмбела по железничким станицама у канцеларијама и око канцеларија, који никада путнике неће

извести ни о ономе што је најпотребније и о чему су их дужни извештавати.

Ако воз има задоцњење, шта смета господину шефу станице, или благајнику, или ма коме од те задувење и безобразне госпде, да о томе публику извести одмах било једном објавом било преко послужитеља? Зашто се никад не саопшти маси публике која дрежди по највећој зими и пици пред благајном или пред шефом канцеларијом; зашто им се никад не саопшти да воз има толико и толико задоцњења или маневрисања, да ће доћи или поћи у толико и толико сати, или, ако се не зна тачно, а оно бар приближно, тако да људи не зебу и не кисну по три, четири и пет сати на једном месту очекујући сваког минута воз, док би се за то време могли како тако склонити или одморити.

И затим: зашто се не објави за сваки воз у колико ће се сати издавати карте, и зашто господа чиновници одбијају од касе путнике у току читавог једног сата, па онда на врат на нос издају свима карте тек пред полазак воза,

остављајући и без карата многе који су се случајно у то време негде изгубили и који не знају да је високоблагородни господин благијник сазволео издавати карте, рецимо, од 7 сати и 35 па минута до 7 сати и 38 минута! Тој бирократској надувености м лењости која прелази у безобразлук и несносно шиканирање публике треба једном учинити крај. Поред ових ствари које — наведосмо има још много других које — немамо места да набрајамо. Ако ко уопште води рачуна о тим стварима у овој земљи, онда треба дисциплиновати и васпитати ту господу по железничким станицама и возовима да буду предусретљивији према публици.

Овако, изгледа да путници постоје ради њиховог господства, а не они ради путника.

РАБОШ

Машина која познаје људе. — Разговарајући у Нишу са својим пријатељем Сергијем сазнао сам нешто што би се могло назвати чудо двадесетог века само кад не би била лаж.

Мој пријатељ Сергије говорећи о војним операцијама рече ми ово: — Руси имају једну машину која се навије, и онда почне сама да ради. Њен рад је у главном овај: Уђе у непријатељски ров убије 200 хиљада Немаца или Аустријанца, врати се понова у касарну код команданта батаљона. Преимућство ове машине лежи у томе што, она кад наиђе на руске извиднице заобиђе их, дакле позна их и неће да врши убијање. На то сам му ја одговорио: да су најмање 150 хаубичких зрна ударили у његову камилавку, и услед потреса, остао је понав у мозгу.

Аустријска

„Љубазност“

Једна сличица из тринаестодневне владавине. На жалост, у овој нашој благословеној земљи има још доста аустрофила који кокетују са аустријском љубазношћу. Међутим, ми који смо се, по несрећи, затекли тв осетили смо највећу горчину у животу и видели смо, у месту културе само дивљаштво.

Не знамо како ће ово крстити Аустријанци и они аустрофили што мајмунушу са етикецијом Аустријском.

Последњег дана, када су Аустријанци одступали 4 коњаника, хусара крстарећи улицом срегну у Браничевску улици гђу Даницу жену Владе Петровића обвезника иначе бив. баклиња.

Аустријски коњаници су зауставили гђу Даницу и њеног сина од 11 година рекавши јој да положи одмах 500 круна ако мисли да буде слободна у противном ће је одвести у ропство. Гђа Даница је молила ова разбојнике да поћу с њом кући у Катанићеву улицу 21, да тамо види колико свега има новца. Дошавши кући гђа Даница је умолила њену мајку те је и она нешто од свога новца дала и укупно су скупили 300 дина. Тада је гђа Даница замолила аустријске разбојнике да приме тих 300 дина јер она нема ни паре више. Напоследку се ови разбојници одобривољили и примивши 300 динара отишли су преко Саве. Овај случај карактеристичан Аустријанце не као Царске војнике већ као обичне друмске разбојнике. И нека се сад Аустрофили, мајмунске етикеције, понесе вазда са оваквом војском.

План фон дер Голца

„Тан“ публикује ратни план шефа немачког генералштаба фон дер Голца који се у главном у овоме састојао:

Фондер Голц имао је намеру да задржи Французе на Западу са релативно малим снагама а за то време да се баце са силом од 2 милиона људи на Русе уз припомоћ 1 милијон Аустријанаца. У том случају Руси би били бијени и не би могли да се одупру навали аустро-немаца већ би се чадали у бегство у неред Сад би се са тог бојишта, узела маса војске и пренела би се на западно бојиште и рат би се свршио у Паризу.

Дакле овај почетак су осујетили Белгијанци задржава-

јући их док се Французи ни са свим сконцентрасали и припремали да дочекају непријатеља.

Затим, терен на руском војашту, који оскудева у железничком саобраћају сметао је Немцима да добију једну победу брзу и дефинитивну. План је још и због тога пропao што су и сувише растегли линију оперативне зоне.

У том их је генерал Жофр потукао на Марни, па онда Рененканф је убрзо дошао до Аленштајна и Кенигсберга са неколико корпуса и тако их је изненадио.

И онда су Немци да би задржали надирање Рененканфа пренели војску са Француског фронта овамо на Рененканфа и тиме су дали маха Французима да се боље утврде и да их одморни дочекају. Дале, Немци нису рачунали ни најмање на акцију Енглеске, која чини силне услуге Тројном Споразуму.

Један бијени генерал

Поглавица Босне и Херцеговине

„Тан“ доноси вест поводом постављења генерала Шаркотића за гувернера Босне и Херцеговине, да је и Шаркотић један од бијених генерала у Србији. Ко се од сад прима за гувернера Босне, предхоно ставља услов да не ратује против Србије. А пошто најлежни одозго не примају те услове, то се морао овај бијени генерал примити.

Изјава Хецендорфа

— Операције према Србији прекинуте —

„Борнале д'Италаја“ има вест како клерикални листови у Аустро-Угарској, непрестано пишу: о новом припремању нових војних снага, које ће имати за задатак, да понова ударе на Србију и да јој врате реванж.

Међутим, највећи војни ауторитети па и сам Конрад фон

Хенцеидорф, шеф генералштаба, изјављују да су операције према Србији прекинуте.

Ситуација

— Кратки извештаји са свих бојишта. —

Београд, 2. јан.

На Западу Савезници стално напредују. Французи отели три опкопа од Немаца и нанели им велике жртве. Сви покушаји Немаца да поврате опкопе остали су безуспешни. Енглези и Белгијанци такође имају успеха.

У Пољској још увек влада рђаво време које омета сваке операције. Нема никаквих већих промена.

На Кавказу застој.

Око Пшемисла руске трупе направиле су гвозден прстен, који се непрестано сужава. Непријатељ је учинио покушај са једном омањим оделењем, да се пробије, али је осујећен у намери.

У Ерделу руска авангарда продире све дубље у земљу.

На Југу прошао је дан без икаквих промена.

СКИЦЕ

— Па што не кажеш —

Чисте аустријски заробљеници београдске улице од снега, а један Чех, мало, мало па лупне лопатом о електричне дареке, при том увек мумлајући:

— С-дур, F-moll, G dur, и т. д. Жандар који га је чувао, гледа га па га напоследку опомену.

— Ама шта бре ти мумлаш ту?

— Пардон господ цугсфирер, ја ниједем тонови, зашто сум ја, не познате ме, музикер.

— Па што се ниси раније јавио да знаш да музеш краве, бар не би гулио лопатом ове сокаци.

— Але ја не музим, ја сем свирач.

— А циганин!.. Па тако ми кажи, — одговара жаца и гони га даље на рад.

Ђ-ца

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Епидемички лекар

Услед тога што ми у опште ни смо имали специјалног епидемичког лекара, министар унутрашњих дела поставиће за округ београдски једног епидемичког лекара. Ово је у толико нужније што су аустријанци својим присуством, загадили цео округ.

Противу уцењивача

Сутра ће се извршити ревизија свих радњи, који су несавесном продајом уцењивали грађане па су због тога кажњени. Ако се ухвати да су дотични, због тога затворили радње и прикрили робу, биће најстрожије кажњени. Сопственици бакалница треба да се помире с тим да се она роба не сме скупље продавати, која се ту затекла на дан објаве мобилизације.

Наредба

Ставља се до знања свим војним обвезницима и грађанству да је најстрожије забрањено кварити телефонске и трамвајске построје и пуцати на њих и да ће се сваки онај који се ухвати да противно овоме поступа предати преком суду на осуду.

Долазак бегунаца

За последњих 5 дана у Београд је дошло око хиљаду Београђана — бегунаца, од којих је већина остала на својим огњиштима и неће се више враћати у збег код „љубазних“ Нишлија.

Нишлиска радост

Када је Београд пао у аустријске руке, Нишлије су се радовали јер им је онда запала сикира у мед пошто је тек онда настала права пљачка и учена. Али кад наши повратише Београд, Нишлије су са болом у души зажали: што не могу и даље пљачкати Београђане.

Позив осуђеника

Према наређењу г. Министра Војног сви осуђеници обвезници свију позива и по-

ФЕЛТОН

КРАЉ ПЕТАР НА БОЈИШТУ

Из збирке: „Ратна Епопеја“

Чујете л' хуку што векове ломи,
И поклич дана крвавих и дугих?
Чујете л' борбу што к'о вулкан громи.
Јер ми немамо одговора других?
Земља се гуши од крви што лопи,
А тамни облак над сунцем се склопи.
*
Ђесарске хорде наступаху ближе,
И час одсудни пламтео к'о пако,
И наша нава падала је виже,
И гасило се сунце вере тако;
И задрхташе дивови са бола,

С литица стрмних и крвава дола.

*
Туђинске чете са мржњом што гори
На домак наших споменика свети' —
Тамо Топола што Слободу створи,
Такову тамо Историја, лети;
Зар дотле стиже, мач туђинских жеља
Да нам поруши живот из темеља?
*

И стара крв се побуни у Њему,
Она крв Вожда што векове пуни;
И борац стари што је вичан свему,
Носећи живот народни у круни,
У страшном часу што је ступ'о ближе,
Из брижне своје самоће се диже.

*
„Мач, мач, ми дајте! — још ми снага стара

Умрла није за борбу и славу!“
И крену где се Историја ствара

*
Носећи веру велику и здраву,
И љубав ону што к'о снага леће,
Клонуле диже, и напред покреће.

*
Као визија подигнуте Славе
На страшном месту из топова пали:

„Напред јунаца! — Нек' се окрваве
И ми и други, велики и мали,
И сви што знају неустрашно мрети —
Ил' васкрс Српства, ил' боље умрети!“
*

*
„А са два лава, са два своја сина,
Он у ров слете, а пушком нишани,
И баци огањ из дубодолна,
Огањ што земљу уздиже и брани,

Огањ што ствара, док крв лопи врућа,
И нове борце и нова прегнућа.

*
„Ја морам где се Смрт ил' Слава спрема,
Остати, бдити, борити се, мрети;
Ил' да победим... или да ме нема,
Са оба сина овде ћу умрети;
Морамо светлост створити од ноћи
Победу нашу да народи виде;
А који нема храбрости и моћи,
Нек' пушку баца, нека дома иде!“
*

*
Ја кукавице нећу да познајем,
Ништа му нећу, реч краљевску дајем!“
*
Ал' ко да оде када земља грца,
И ко да оде у одсудном часу?
Као олуја закуцаше срца,
И наша снага све видике засу,
Над војском туђом к'о море се склопи,

И моћ туђинска као лед се стопа.

*
И свуда где је десница нам такла,
Туђан је робљен и уништен грозно,
И све у њему прште к'о од стакла,
Моћ наше снаге осетише грозно;
Бежаху дивље; страшно гробље поста.
Ђесар под срамом са поразом оста.

*
И слобода се свуд поврати свима.
Васкрсну с' нова Отаџбина сјаја,
И Песма чу се из крви и дима,
И нестало зебње трзања и ваја,
А непријатељ отров беса бљује,
К'о страшна чела размрскаше гује!

следње одбране, који су пуштени кућама на условни отпуст имају се одмах а најдаље до 7. овог месеца закључно јавити војном одељењу овога суда ради упута у команду.

Од суда општине града Београда 2 јануара 1915 год. В.Вр. 3383. у Београду.

Позив рањеника

По наређењу господина министра в јног имају се одмах упутити лунавској дивизијској области на преглед:

1). Сви рањеници који су без исправе сами дошли кућама.

2). Сви рањеници пуштени кућама с тим да долазе у болницу на превејање у одређене сате, а који то не врши, већ седе код својих кућа.

3). Сви рањеници пуштени на боловање па су исто преседели и не враћају се у команду.

4). Сви рањеници пуштени кућама који долазе по наређењу на превејање.

5). Сви рањеници пуштени кућама на боловање, који нису боловање преседели и ово им још траје.

На основу горњег наређења: Суд општине града Београда позива све рањенике без разлике који се налазе у Београду код својих кућа да се одмах а најкраће до 3. јануара 1915 год. јаве војном одељењу суда општине београдске, да се уведу у списак и са списком упуте у штаб дивизијске области на преглед.

Од Суда општине београдске 31 децембра 1914. год. В.н.3275. у Београду.

„Нови Београд“

У овој кафани и ресторацији точи се најбоље експорт Вајфертово пиво. Ресторатер се постарао и за одличну кувину јер је ту костгебер познати чика Светозар, који већ толико година упражњава тај посао. Услуга је брза и добра. Кафана је увек снабдевена с најбољим пићем. Природно црно и бело вино, ракије свих врста све по најумеренијој цени. Локал је добро осветљен и у свему удобан. Цене су веома солидне.

*
А светли краљу с победом
на челу,
Са венцем Славе бесмртне и
свете,
Велике душе, у великом делу,
Са оба сина у Београд слете,
И Престоница опет виде
краља,
Будућег цара свих српских
земаља.

*
О, стари краљу! — моје перо
можда
Није све рекло о сјају и срећи;
Ах, вечни венац бесмртнога
Вожда
И твоја Љубав умела је стећи;
Сен-Сир витез и мог'о је
тако,
Народни краљу, а то није
свако!

Крушевац, 1914. г.

М. М. Неколић-Расвиновић

Аустријаци у Миоцици

Какви су били и шта су све за собом оставили.

Миоцица, 28. дец.

Мала шљиварска-чекмезарска варошица у Ваљевској Колубари „Миоцица“ са свим је упропашћена, од културнога Фрање. Аустријански војници који су у масама нагинули преко Миоцице трудили су се да покажу и овој малој варошици своју дивљачку културу.

Целу варош опљачкали су тако да данас постоји свега једна трговина у Миоцици. Поред плачке извршене у радњи Светолика Михаиловића трг. оvd. Културни аустријски војници нису се тиме задовољили, већ су му и кућу запалили. Кафана немамо јер су све кафанске астале и столице погорели, а по кафанама држали стоку. Једну апотеку коју смо имали а која је била срезу Колубарском од велике потребе културни аустријски војници увиштили су, разне течности умешали са прашковима, намештај апотеке као портале, канабета и све друго потпуно је уништено.

По варошици и околина по целе ноћи тумарали су изоружани, отварају куће тражећи храну, пиће и левојке.

У поштанској згради у којој им је била болница показали су прави степен свога дивљаштва, јер поред покућанства управника поште, које су све уништили, полупали сав намештај канцеларијски, астале, столице, ормане, а нарочито слику Њ. В. Краља Петра коју су сву изрешетали куршумима па потом измрљали мастилом, затим на

парам парчад исцепали и разбацали по дворишту; на каси поштанској која је била широм отворена поломили резу и повадили извесне делове — чивије на бравама, а ручицу касе пребили. Зидови по надлештву и стању управника крвљом измазали, а по патосу сипали некакве смрдљиве течности, које су имали такав задах да се није могло прићи згради, две трећине прозора полупане су, у подруму поштанском бацали су болничко ђубре и измет човечији.

У поштанској авлији закопавали су липсану стоку, коју миоцички пси сада цепају и вуку комад по комад, јер липсана стока није дубље закопавана од 10-20 сантиметара. Маса је војничких гробова око српске зграде поштанске и општинске зграде, где су у сваком гробу закопавали 5-10 војника и т. д.

За чистоту варошице да се и не говори, једина срећа јесте што је зима иначе било би велике болештине. Па ипак вредни грађани миоцички враћајући се на своја огњишта, дали су се на чишћење својих празних домова, а сви су изгледали да ће се и варошица кроз неколико недеља очистити, јер није ни правз да ми чистимо кад су аустријанци направили ђубре. Српска канцеларија отворена је и има пуне руке посла.

Поштанско-телеграфска и телефонска станица отворене су, одмах после седам дана по изласку „Бесарове војске“, а то се има само благодарити управнику који није жалио ни труда ни новца из свога џепа да зграду од нечистоће очисти окречи и службу успостави.

Колубарац.

експлозију у сред непријатељских батерија. Од Ренса ка Аргона, веома је жесток артиљерски двобој.

Поенкаре у главном стању

ПARIЗ, 31. децембра.

Г. Поенкаре посетио је Денкерк, где је предво заставе пешач. маринским пуковима, затим је отпутовао у главни енглески стан, где се разговарао са генералом Френчем и велским Принцем. Парламент је отворен.

Аероплахи над Лондоном

ПARIЗ, 31. децембра.

Аероплани немачки, који су покушали да се приближе Лондону, отерани су.

Аустријаци у каф. код „Вишњице“

У каф. код „Вишњице“ било је Аустријанаца за време њиховог бављења 360 војника и 3 официра.

Кад су разбили кафанска врата написали су на иста I Czig 9/68 49 Eag. Поставивши пред иста 2 војника да стражаре, одма су се дали на посао разбили су подрумска врата, таван где је била зимница и од станова, и све опљачкали.

Редовно су кували неколико великих казана врућу ракију шљивовицу, док је трајало кафецини санлука шећера посла су доносили шећер из оближњих бакарница, то су кували на сред баште.

Ту је био само кафецин брат на боловању, познати наш Душко шкембар из III позива, он је морао да трпи све шта су радили, али кад су почели разбијати собу кафецину где је каса била (наравно празна) коју су непријатељи напунили са изметом од њих, јер је остављена отворена, онда је закукао Душко и позвао комшилук, тад су 3 војника притрчали и кун-

дачки изударали га, да је пао плујући крв, који је првог дана Божића умро и све до своје смрти плувао крв.

Како им се осладила слатка врућа ракија они нису знали шта им је доста па су се више пута изопијали и међу собом се тукли да је једног дана њима четворици била глава разбијена, кад је њихов капетан наишао затекао их је све пијане са полупаним крвавим главама онда је наредио да се неки вежу.

У највећој њиховој гужви наилази прота Божа Јовановић и пита ко је најстарији овде тад су му показали на капетана, прилази прота к њему и пита га говорили „Српски, одговорио је да зна, прота му је казао да су опкољени и заробљени и да не би гинули да се предаду, капетан је извадио револвер и сабљу предао г. Божи и сви трезви и пијани војници беху спроведени са 3 старца и 2 дечка.

Пресела им врућа ракија. Кафецију су са свим опљачкали, али се тешко што су их ту заробили и што ће се они сећати дуго ракије.

Вино су му однели са све бурал, као и љуту ракију.

Последње вести

Једко производство

НИШ, 2. јануара.

Делегат француске војске, војни изасланик Француске, г. п. пуковник Фурније произведен је последњих дана за пуковника.

СА ЗАПАДА

Рђаво време

ПARIЗ, 30 децембра.

30. децембра, непрекидно рђаво време, спречавало је операције готово на целој линији; на дунама на обали севернога мора, бура је чак дизала и песак у вис.

Аероплахи над Ле-Бехом

ПARIЗ, 31. децембра.

Немачки аероплани бомбардовали су мало Ле Бен. Петоро њих је убијено. Француски аероплани гонили су немачке аероплане, који су покушали да се приближе Паризу.

Борбе око Ђупора

ПARIЗ, 31. децембра.

Наша артиљерија у пределу Ђупора и Ипра успешно је гађала непријатељеве радове.

На североистоку од Соасона, борба приметна око коте 132, била је врло упорна. Преко целог дана Немци су били унели знатне снаге, али ми смо се одржали на свима нгабима на западу ове коте, док смо морали напустити источну страну. Борба се наставља између Соасона и Бери о Бака. Наша је артиљерија на три разне стране изазвала

АРМАН.

КЋЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок

(22)

ГЛАВА III

Историја се понавља

Данас сам учинио први пут у животу нетактачност. И ту има ваше кривице. Повели смо један говор, ви сте рекли реч на коју сам вам ја морао одговорити и тако реч по реч па је дошло дотле да сам ја учинио оно што никада раније учинио нисам.

Дакле, госпођице, ја остајем при ономе што сам вам рекао. Хоћу да чујем ваше мишљење, односно ваш одговор!

Невенка је ћутала и гледала у плафон. Она као да није овде била, као да није видела шта се све око ње догађа! Нулић је видео да је она замишљена али није могао да погоди прави узрок.

Ви ћутите. Али ја разумем узрок томе. Зато ја и нећу утицати да ми одговор дате одмах. Када сам могао чекати јаче од године тренутак каад ћу вам моћи учинити понуду, моћи ћу да причекам још недељу па чак и месец за ваш одговор. А зато време Ви се-

дите сведе код моје рођаке. Нико вам неће моћи да пребаци ништа! Ви само седите и будите безбрижни као да сте код својих родитеља. Дакле, госпођице, ја ћу кроз недељу дана бити тако слободан, да вас запитам за одговор. А сад је већ пола седам, а ја у седам имам важан састанак. Жао ми је што морам да вас оставим. Љубим руке госпођице. Збогом!

Кад је већ био близу врата он се још једном поклонил и ухвати за кваку. Али тек што је био врата отворио и тек што је једном ногом прешао преко прага кад се врати унутра.

Ја се вратих, рече он изненађеној Невенки. — Хтео сам госпођице да вам кажем, да у вашем одређењу будете сасвим слободни и независни. Дајте ми онакав одговор, каква би био у сагласности са вашом душом са вашим баћем. Ево ја вам дајем часну реч да се на једнога тренутка нећу наљутити на вас ако одговор буде негативан.

Благодарносћ

Поводом смрти нашега јединца Луке В. Суботића, медика, примили смо тако много изјава саучешћа, да нисмо у могућности сваком посебице одговорити, те смо принуђени овим путем изјавити свима нашу најсрднију захвалност на њиховој љубави, сећању и саучешћу.

Захваљујемо свима који су положили венце на одар покојников и онима који су дали новчане прилоге Српскоме Црвеноме Крсту за спомен на име покојнога Луке,

Њ. П. Г. Е. Доситеју и многобројном свештенству захваљујемо на њиховим молитвама.

Грађанству захваљујемо на многобројном учешћу на пратњи.

Ниш, 30. децем. 1914.

Меланија и д-р Војислав Суботић
потпуковник и потпредседник
Срп. Црвеног Крста

Остали у Београду

Г. Боривој — Прика — и Даринка Јовановић, са ћерком Дечанска улица.

Г-ђа Даница Андрејевић, са сином;

Г-ђа Маца Спасић, удова са ћерком Драгом Јовановић и Емилијом Стапаровић;

Г-ђа Мица Ђорђевић, са бабом Леном Костић;

Г-ђа Марија Станојевић, са четворо деце.

Г-ђа Перса Спасић, са једним дететом.

Српскога Црвеног Крста од 1904. до смрти.

За спомен на пок. Луку приложили су Црвеноме Крсту дин. 50 Драга и Милица М. Суботићеве, дин. 40 г-ђа Беба Љубе Белимарковића, коњичког капетана, дин. 25 д-р Јован Х. Богдановић, по дин. 20 д-р Марко Т. Леко, д-р Владан Ђорђевић, и непознато лице под шифром Т. М.

За спомен на свога брата пок. Јоцу Стојковића, артиљ. капетана умрлог од задобивених рана приложила је динара 40 г-ђа Беба Љубе Белимарковића, коњичког капетана.

Црвени Крст

— Прилог —

Пок. Луку В. Суботића, медика уписали су за сталног члана Црвенога Крста његови родитељи са улогом од 200 динара. Пок. Лука био је редован члан

Ратна пошта

Г. Вој. Јанић, свештеник X пука 1. позива моли сваког оног ко би шта знао о артиљ. поручнику Добривоју Стојадиновићу, за кога се чуло да је нестао у последњим борбама, да му јави на горњу адресу.

Ђорђа Чоловића редова 4 чете 2. батаљона X пука сталног кадра, који је по причању био у Зајечарској болници, тражи брат Иван Чоловић митраљеско одељење X. пука 1. позива.

Умољава се г. Милорад Радвановић — Калодермић да се јави Апотеци Хаџи Поповића у Шапцу.

Јова Петровић, командант кујне Врховне Команде да се јави г. Александру Србу артиљ. мајору.

Моли се сваки онај који би ма шта знао о моме сину Владимиру К. Вукадиновићу, редову 3 чете 3 батаљ. 3 пука да ми јави на адресу: Недељку Вукадиновићу, теж. из Стубе, поштанск станица Прибисј.

Милутин Миљевић, болесник 1-ве резервне болнице у касарни XIX пука соба Бр. 35 Крагујевац; моли свакога онога ко би знао извести га о његовој мајци Јелени Миљевић из Београда која му се два месеца никако није јавила.

Моли се сваки онај, који би ма шта знао о Драгољубу Костандиновићу редову 4 чете 3 батаљона 6. пука, да јави његовом оцу Илији Костандиновићу служитељу општине београдске.

Мој друг Коста Илић, потпоручник водник 2 позиц. батерије, шумад. дивизије, није ми се јавио ниједанпут до сада. Молим све другове, ако би ко о њему што знао да јави да ли је жив и где се сад налази, на адресу: пешад. потпоручнику рањенику Николи Петковићу, и куму Арси, рањенику Коституција Битољ.

Мој муж Урош Николић, обвезник 2 чете 3-ег батаљона 1 пешадиског пука 1 позива народне војске, од пре 2 месеца није се јавио. С тога молим све његове претпостављене старешине и другове да јаве на адресу г-ђи Александри Николићевој, учитељици варош Ресан, срез преспански, штогод би о њему знали да ли је жив или не.

Чистог шпиритуса

ИМА КОЛОНИЈАЛ. ДЕЛИКАТЕС. РАДЊА КОСТЕ ЈЕРЕМИЋА ГРАНД-ПАСАЖ Један литар 3.50 дин.

РАДЊА ГОТОВОГ МУШКОГ, ЖЕНСКОГ и ДЕЧИЈЕГ ОДЕЛА

КОД ЧИКА СИМЕ

Коларчева ул.

Отворена је и препоручује се поштованим муштеријама.

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Браћа Марковић

полова је реновирана и отворена у истом локалу Краља Милана — Терзије број 35 и препоручује своје велико стовариште мушке, женске и деције обуће;

КАЉАЧЕ МУШКЕ, ЖЕНСКЕ, ВИСОКЕ и ПЛИТКЕ.

УГЉА Шлеског 1-ве врете

УГЉА Костолачког дрвеног

продаје по врло умереној цени, СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поручбине прима се у радњи Спире Милошевића и Комп. до Народне Банке.

298 10—10

Кафана „Два Јелена“

У Скадарлији

Била је отворена за сво време бомбардовања; и сада је отворена и препоручује п. публици добродошлицу и ракије као и добар куст.

394 —13—

Колонијална деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

8—13 196

Извештавамо родбину, пријатеље и познанике да је наш добри и никад непрежаљени супруг, син, брат, браћа и отац

† Душак Ж. Јовановић

Ђеваџија, звани шкембар, у кафани код „Вишњице“ и редов VII пука III позива

преминуо је првог дана Божића 25. дец. после краћег боловања у 42 год. а сахрањен 26 дец. 1914 год.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Јелена; деца: Спасенија, Лепосава, Љубинка и Радомир; мати Јована; браћа Алекса, кафеџија код „Вишњице“; Драгутин, благ. јник соларе у Прозрену; сестре: Перса, Драга, Милка и Анђа; снахе: Симка и Зора и остала породица.

3 1—3

Наш мили и никад непрежаљени син, брат, унук и сестрић

† Боривоје Стекић

САОБРАЋАЈНИ ЧИНОВНИК — ПОДНАРЕДНИК

преминуо је после краћег али тешког боловања за добијен м у рату у цвету младости 23 години, а сахрањен 12. децембра у Крушевцу.

Молимо пријатеље и познанике наше и покојнике да узму учешћа у нашој тузи.

Крушевац, 11. децембра 1914 г.

ДО ВЕКА ОЖАЛОШЋЕНИ:

Родитељи: мати Савка; отац Миланко Стекић, пешад. капетан; сестре: Драгица и Милуна; брат Милорад; дед Живан Поповић; ујаци: Владимир и Живојин Поповић и остала фамилија.

уредништво прима огласе по умереној цени.

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД Космајска улица бр. 22. БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: часописа, циркулар, вињета, свадбених позивница, веренички карти, посмртних листа.

Штампарија је снабдевена са најмодернијим новим словима, маркама и ликијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.